

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 951

van **FREYA PERDAENS**

datum: 26 augustus 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Selectieve afvalophaling - Kleine metalen en aluminiumverpakkingen

De Vlamingen zijn goede sorteerders, maar om onze positie van goede sorteerder te behouden, moeten we blijvend innoveren en investeren. Op dit moment wordt er onder meer volop gewerkt aan de uitbreiding van de pmd-zak naar p+md. Er zijn echter nog andere mogelijkheden om meer te recycleren.

Ik verwijs naar een interview van managing director Patrick Laevers van Fost Plus van 17 december 2019 op de website van De Vlaamse Ondernemer. Hij gaf hierbij onder meer het volgende aan voor extra recyclagemogelijkheden: "Dat ook het sorteerproces in de toekomst verder zal worden verfijnd, laat zich raden. Zo zullen de nieuwe sorteercentra al berekend zijn op het uitsorteren van kleinere metalen fracties in de toekomst. Voorts lopen bij Fost Plus al denkoefeningen om, na de uitbreiding van de plastic fracties, ook werk te maken van de selectieve ophaling van meer kleine metalen en aluminiumverpakkingen in de Nieuwe Blauwe Zak en eventueel ook de integratie niet-verpakkingen in metaal of plastics."

Heel wat van die kleine metalen en aluminiumverpakkingen worden nu bij het restafval gegooid. Ook substanties die volgens de Europese wetgeving tot de niet-verpakkingen horen, zoals aluminium koffiecapsules, komen nu bij het restafval terecht. Dit is zonde, aangezien er bijvoorbeeld 95% minder energie nodig is om aluminium te recyclen dan om het te produceren. In onder meer Frankrijk wordt hier al deels op ingezet. Zo zijn bijvoorbeeld de sorteercentra van Syctom in Nanterre en Paprec in de stad Rennes uitgerust om deze sortering te doen. In Frankrijk wordt zo ondertussen van 19 miljoen Fransen ook aluminiumverpakkingen opgehaald. De recyclage van licht aluminium is daar in 2018 met 44% gestegen, met 950 ton gerecycleerd in 2018 tegenover 660 ton in 2017, zo stelde CELAA, die schat dat de grens van 1000 ton werd overschreden in 2019 (van de 12.000 ton verpakkingen).

1. Wat is het beoogde jaar dat Fost Plus mogelijk acht om ook aluminiumverpakkingen in te zamelen en te sorteren via de blauwe zak? Wat is het beoogde tijdstip van de uitvoering hiervan?
2. Hoeveel aluminium gaat naar schatting in Vlaanderen met het restafval verloren, dat eigenlijk gerecycleerd zou kunnen worden? Heeft de minister via de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) of Fost Plus hiervan concrete cijfers of is het mogelijk om de inschatting te maken? Wat is de mogelijke opbrengst van het recycleren van deze aluminiumfracties?

3. Hoeveel van onze sorteercentra zouden, zoals Syctom in Nanterre en Paprec in de stad Rennes op dit moment al in de mogelijkheid zijn om aluminium in het proces te recyclen? Welke aanpassingen zijn eventueel nodig en mogelijk in onze huidige sorteercentra?

ANTWOORD

op vraag nr. 951 van 26 augustus 2020

van **FREYA PERDAENS**

1. Fost Plus heeft zichzelf als ambitie gesteld om steeds meer verpakkingen in te zamelen en te recyclen via efficiënte systemen en om tegen 2025 een recyclageoplossing te bieden voor alle huishoudelijke verpakkingen.

Momenteel wordt in gans het land de uitgebreide pmd-zak uitgerold waardoor binnenkort alle Vlamingen hun plastic verpakkingen kunnen aanbieden voor recyclage. De burger kan daarmee jaarlijks naar schatting 8 kg meer huishoudelijk verpakkingsafval selectief inzamelen.

Om deze bijkomende stromen te kunnen sorteren en recyclen, worden momenteel nieuwe sorteercentra gebouwd. We gaan van 9 fracties (waaronder aluminium) naar 14 fracties, die zullen worden gesorteerd uit de uitgebreide pmd-zak. De nieuwe sorteercentra die momenteel gebouwd worden, zijn ontworpen om flexibel te kunnen inspelen op wijzigingen in de mix van huishoudelijke verpakkingen. Er kunnen dus ook nieuwe stromen toegevoegd worden.

Aluminiumverpakkingen, zoals aluminiumschaaltjes en blik mogen vandaag reeds in de pmd-zak. Wanneer het hele kleine verpakkingen betreft (bv aluminiumafsluitingen van champagneflessen, kleine koffiemelkjes) komen ze door hun afmetingen vandaag wel soms bij het residu terecht. Deze kleinere items zullen ook nog vaak in het restafval gestopt worden.

In het nieuwe Interregionaal samenwerkingsakkoord, dat op 15 juli 2020 door het Vlaams parlement is goedgekeurd, is voor aluminium een aparte en ambitieuze doelstelling opgenomen wat betreft de inzameling en recyclage van aluminiumverpakkingen (75%). Voorheen werd de recyclage van aluminiumverpakkingen immers samen met de ijzerhoudende verpakkingen gemeten, waardoor de globale doelstelling voor metaal gehaald werd door de hoge recyclagegraad van de makkelijkere te capteren ijzerhoudende verpakkingen. De aparte doelstelling zal Fost Plus ertoe dwingen om extra maatregelen te nemen om ook kleine aluminiumverpakkingen te capteren en te recyclen.

Wat aluminium koffie capsules betreft speelt het feit dat dit geen verpakkingen zijn een rol omdat ze daarom buiten de scope van Fost Plus vallen. Fost Plus overlegt echter wel met de sector om de mogelijkheden te bekijken om de pmd-zak ook voor koffie capsules open te stellen. Uit onderzoek is inmiddels gebleken dat het technisch haalbaar zou moeten zijn om dergelijke capsules in aluminium via de blauwe zak in te zamelen en vervolgens op een kwalitatieve manier uit te sorteren om ze tot slot in gespecialiseerde installaties te laten recyclen.

Een mogelijke opstart hiervan vereist echter wel dat de nieuwe sorteercentra op kruissnelheid draaien. Het toevoegen van een nieuwe fractie tijdens de opstartfase van een nieuwe sorteerinstallatie kan de kwaliteit van sortering in gevaar brengen. De eventuele aanpassing van de sorteerbodschap voor de burger naar niet-verpakkingen moet eveneens grondig overwogen worden. Ook moeten er de nodige, duidelijke afspraken gemaakt worden met de sector en de verschillende stakeholders.

Ik verwacht daarom dat op zijn vroegst eind 2022 deze stroom zou kunnen worden toegevoegd aan de pmd-zak.

2. Vermits tot op vandaag het ingezameld en gerecycleerd aluminium samen met de ijzerhoudende verpakkingen wordt gerapporteerd, hebben we geen gegevens over hoeveel aluminiumverpakkingen via het restafval verloren gaan. Wel wordt uit de bodemassen die ontstaan na verbranding van het restafval nog een deel metalen gerecupereerd. Ook een deel van het aluminium wordt dus uit de assen gehaald om gerecycleerd worden. Naar het aandeel verpakkingen in deze aluminiumfractie wordt momenteel onderzoek gedaan door de IVC die hier onlangs een studie over is gestart.
3. De huidige sorteercentra zijn vandaag al in de mogelijkheid om aluminium uit te sorteren. In de bestaande installaties is er echter te weinig aandacht voor de kleine aluminiumverpakkingen. Uit de milieuvergunningsaanvragen voor de nieuwe sorteerinstallaties die momenteel in Vlaanderen worden gebouwd (Prézero en Indaver) kunnen we afleiden dat in beide installaties alle fracties behalve de folies langs een non-ferroscheider zullen passeren, ook de kleine fracties. Aluminium zal daar dus doorgedreven worden uitgesorteerd.